

[Emmert Andersen]

ve Dankortsystemet. Dankortsystemet forudsætter, at der for hver enkelt borger findes en række oplysninger i pengeinstitutterne. Helt afhængigt af systemets udformning vil det være muligt eller umuligt at kontrollere, hvorledes disse oplysninger anvendes. Når systemet er i gang, vil det hurtigt rumme flere oplysninger om den enkelte borgers adfærdsmønster end noget offentligt system. Det vil også forsyne pengeinstitutterne med præcise informationer om alle bevægelser, varesalg og tjenesteydelser inden for detailhandelen, erhvervslivet og hele servicesektoren.

Samtidig lægger systemet op til, at pengeinstitutterne i Danmark sikrer sig et monopol på et datatransmissionssystem, som alene skal anvendes til pengeinstitutternes egne kort. Hvad med alle de øvrige købe-, kredit- og kontokort i Danmark? Der findes i dag ca. 1 million af disse.

En væsentlig forudsætning i det oprindelige system var, at der ikke måtte findes personnummer på kortet, en helt naturlig beskyttelse af det enkelte individ. Dankortet skal imidlertid, så vidt jeg er orienteret, nu anvendes til en række funktioner, som forudsætter, at man anvender CPR-nummeret i kortet.

Oprindeligt skulle Dankortet kun anvendes som betalingsmiddel for varer, man købte i forretningerne. Systemet kunne derfor fungere lige så anonymt som kontanter og checks i dag. Dette vil ikke give anledning til øget kriminalitet, men vil tværtimod fjerne incitamentet til røverier i supermarkeder, på benzinstationer og andre steder, hvor der traditionelt findes mange kontanter.

De nye funktioner, som indgår i Dankortet, medfører en række systemmæssige ændringer, der alle stiller brugerne af Dankortet svagere. Det drejer sig bl.a. om følgende: først mulighed for kontant udbetaling i forretningerne, som nu må forudsættes at ligge inde med store kontantbeholdninger. Altså stik imod den oprindelige hensigt, der skulle afskaffe kontanterne. Herudover bliver der opstillet pengeudbetalingsautomater. Her hjælper PIN-koden ikke meget: man kan blot afvente tidspunktet, til brugeren af kortet har trukket penge ud af automaten.

Pengeudbetalingsautomaterne vil i første omgang blive opstillet, så de kun fungerer i pengeinstitutternes åbningstider – det er af

hensyn til fagforeningerne – men da de kun er lønsomme, såfremt de kan anvendes 24 timer i døgnet, vil de hurtigt blive placeret, så de også kan fungere i weekenderne. Dette forudsætter, at hver pengeudbetalingsautomat rummer mindst 50.000–100.000 kr. for ikke at skulle fyldes alt for mange gange i løbet af et døgn eller weekenden. Disse vil derfor være et oplagt mål for hård kriminalitet, som det også har været tilfældet i udlandet.

Med CPR-nummeret i Dankortet er hele den sikkerhed, som er bygget op omkring PIN-koden, en illusion.

Dankortsystemet er et stort projekt, og ingen person kan på nogle få møder eller ved gennemlæsning af nogle delrapporter overskue, hvorledes systemet kommer til at fungere, og hvilke konsekvenser det vil få.

Folketinget bør derfor kræve, at pengeinstitutterne fremsender det færdige Dankortsystemforslag til samtlige partier, således at der i folkettinget kan føres den nødvendige debat og hvert enkelt parti kan få lejlighed til at lade eksperter gennemgå systemets eventuelle fejl og mangler og uheldige konsekvenser.

Der skal eksperter til at oversætte systemet, så det bliver forståeligt for politikerne, og det bliver så politikernes opgave at beslutte, i hvilket omfang og hvordan man vil acceptere systemet.

Der er i og for sig ikke noget nyt i, at en bygherre skal indsende sit projekt til godkendelse hos såvel de offentlige myndigheder som hos politikerne.

I CDs gruppe er der delte meninger om Dankortet, væsentligt på grund af manglende information om systemet i dets endelige udformning. Jeg går ud fra, at det samme er tilfældet i andre grupper, hvorfor jeg håber, man er enig med mig i, at vi skal se det færdige Dankortsystemforslag.

Når det er sagt, vil jeg tilføje, at vi ikke har noget ønske om at gå imod et fornuftigt Dankortsystem med maksimal sikkerhed, at vi meget gerne ser, at pengeinstitutterne opnår en rationaliseringsgevinst, men samtidig at omkostningerne ikke skal bæres af detailhandelen og forbrugeren.

Anden næstformand (Ebba Strange):